

Warszawa, 18 marca 2026 r.

**Szanowny Pan
Krzysztof Bolesła
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska**

Dotyczy: stanowiska Związku Cyfrowa Polska w sprawie prac nad Environmental Omnibus

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z opublikowaną przez Komisję Europejską w dniu 10 grudnia 2025 r. propozycją COM(2025) 981 final, stanowiącą część pakietu Environmental Omnibus i przewidującą zmiany m.in. w rozporządzeniu (UE) 2023/1542 dotyczącym baterii i zużytych baterii, Związek Cyfrowa Polska pragnie aktywnie włączyć się w debatę nad dalszym kierunkiem tych prac oraz przedstawić stanowisko sektora cyfrowego i technologicznego. Zgodnie z deklarowaną przez Komisję Europejską agendą upraszczania regulacji, działania te powinny wzmacniać konkurencyjność europejskiej gospodarki przy jednoczesnym zachowaniu celów środowiskowych.

Z perspektywy przedsiębiorstw działających w obszarze nowoczesnych technologii kluczowe jest, aby uproszczenia regulacyjne były projektowane w sposób proporcjonalny, neutralny technologicznie i oparty na rzeczywistych efektach środowiskowych w całym cyklu życia produktu. W naszej ocenie powodzenie omnibusu środowiskowego powinno być mierzone nie tylko skalą formalnego ograniczenia obciążeń, lecz także tym, czy nowe rozwiązania realnie wspierają innowacje, inwestycje, rozwój produktów oraz konkurencyjność europejskich, a w szczególności polskich firm, bez osłabiania ambicji środowiskowych.

1. Nieproporcjonalność wymogów dotyczących wymienialności baterii

Z perspektywy sektora cyfrowego i technologicznego jednym z obszarów wymagających szczególnej uwagi w toku prac nad Environmental Omnibus pozostaje rozporządzenie bateryjne. Przewidziane w art. 11 obowiązki dotyczące usuwalności i wymienialności baterii, które będą stosowane od 18 lutego 2027 r., w praktyce okażą się nieproporcjonalne wobec niektórych kategorii nowoczesnych urządzeń, w szczególności produktów o wysokim stopniu miniaturyzacji i integracji technologicznej. Dotyczy to zwłaszcza urządzeń, w których konstrukcja produktu, bezpieczeństwo użytkowania, ergonomia, trwałość, odporność na czynniki zewnętrzne oraz integralność funkcjonalna są ściśle związane z architekturą zasilania. W takich przypadkach sztywny wymóg łatwej wymienialności baterii może prowadzić do pogorszenia parametrów użytkowych i środowiskowych, zamiast do ich poprawy.

Europa kontroluje obecnie kluczowe elementy globalnego łańcucha dostaw w branży wielu urządzeń high-tech. Na przykład STMicroelectronics, największy europejski dostawca półprzewodników, produkuje czujniki ruchu umożliwiające śledzenie aktywności, a ultra energooszczędne czujniki Bosch Sensortec są stosowane w milionach urządzeń noszonych na całym świecie. Sama Polska stała się kluczową lokalizacją dla działalności badawczo-rozwojowej wielu globalnych przedsiębiorstw technologicznych, które – wraz z solidnym ekosystemem zakładów produkcji baterii, takich jak te w Tczewie i Wrocławiu – budują kompletny łańcuch wartości w obszarze elektromobilności, ale także technologii ubieralnych. Te strategiczne zdolności, które Polska budowała, są teraz zagrożone, jeśli Europa przestanie być atrakcyjnym rynkiem dla inwestycji w tę technologię. Dzięki europejskiej inżynierii urządzenia ubieralne mogą zapewniać zaawansowane funkcje AI. Takie jak wyświetlacze o wysokiej rozdzielczości czy analizowanie i wizualizowanie w czasie rzeczywistym, przy jednoczesnym zachowaniu całodziennego żywotności baterii. To, w połączeniu z siłą europejskiej myśli technicznej i designowej, umocniło europejski rynek technologii ubieralnych na czele globalnego rynku, którego wartość ma osiągnąć 118 mld euro do 2029 roku.

Niewłaściwe podejście do kwestii wymienialności i wymowalności baterii może mieć wiele negatywnych skutków. Z perspektywy konsumenta niepewność i cykle przeprojektowywania oznaczają, że najnowsze produkty mogą trafić do Europy z opóźnieniem lub wcale, a urządzenia, które się pojawią, mogą być bardziej masywne, cięższe, mniej wodoodporne, z krótszą żywotnością baterii i ograniczoną funkcjonalnością. Podobne opóźnienia miały już miejsce w przypadku produktów opartych na sztucznej inteligencji w Europie z powodu niepewności regulacyjnej. Odciełoby to europejskich obywateli od najnowszych innowacji, spychając ich na margines globalnej konkurencji.

Co więcej, według danych z badań ankietowych z 2026 roku zachowania konsumentów nie wydają się potwierdzać zapotrzebowania na wymienialność baterii. Zapytani o wybór, konsumenci przedkładają dłuższą żywotność baterii nad możliwość jej wymiany, co wskazuje, że sygnał rynkowy sprzyja inżynierii ukierunkowanej na wytrzymałość, a nie na modularność. Większość europejskich konsumentów wskazuje niewłaściwą utylizację, a nie konstrukcję produktu, jako istotniejszy czynnik powstawania elektroodpadów.¹

W konsekwencji, firmy będą prawdopodobnie skłaniać się do wprowadzenia innowacyjnych produktów szybciej na rynkach poza-europejskim, gdzie obowiązuje większa swoboda w zakresie formy urządzenia i wprowadzania ulepszenia na podstawie informacji zwrotnych z rynku, a w dynamicznie rozwijającej się branży elektroniki użytkowej takie opóźnienie często jest równoznaczne z rezygnacją z wprowadzenia produktu na rynek.

¹ Focldata Wearables & Batteries Research Survey, March 2026. n=7,439 respondents across 7 EU countries (Ireland, Denmark, France, Germany, Spain, Italy, Poland).

Z perspektywy środowiskowej, choć intencje są dobre, artykuł 11 niesie ryzyko skutków sprzecznych z zasadami i celami gospodarki o obiegu zamkniętym oraz ekoprojektowania. Ponadto wymuszanie wymowności w niektórych kategoriach produktów może być szkodliwe dla naszych wspólnych celów środowiskowych. Aby umożliwić wyjęcie baterii, konieczne jest naruszenie integralności strukturalnej i wodoodporności urządzenia. Sprawia to, że produkty są bardziej podatne na uszkodzenia wynikające z codziennego użytkowania, takie jak narażenie na wilgoć, kurz czy drobne wstrząsy, co skraca ich funkcjonalną żywotność i generuje więcej elektroodpadów, a nie mniej. W odróżnieniu od większych urządzeń, urządzenia o małym formacie, takie jak noszone urządzenia AI, korzystają z wyjątkowo małych baterii. Zamiast promować cyrkularność, przepisy te prowadzą do wymuszonego starzenia się produktów wynikającego z wady konstrukcyjnej. Ponadto dodanie wymiennych obudów i mechanizmów dostępu wymaga większej ilości surowców do produkcji większego, cięższego i mniej wydajnego urządzenia.

W rzeczywistości badania konsumenckie dowodzą, że wymienialność baterii przyniosłaby znikome korzyści środowiskowe w kategorii produktów takiej jak noszone urządzenia AI, jednocześnie narzucając ograniczenia projektowe, które zmniejszyłyby trwałość, bezpieczeństwo i ogólną żywotność urządzenia. Najnowsze dane z badań ankietowych z 2026 roku pokazują, że większość konsumentów nie wymienia urządzeń tego typu z powodu awarii baterii. Niemal 80% europejskich konsumentów jest już zadowolonych z żywotności baterii swoich urządzeń noszonych, a 65,1% spodziewa się użytkować swoje urządzenie przez 3 lub więcej lat lub do momentu, aż całkowicie przestanie działać.

W związku z powyższym postulujemy, aby Polska wsparła na forum unijnym rozwiązanie rozszerzające wyłączenia przewidziane w art. 11 ust. 3 rozporządzenia baterijnego. W szczególności zasadne jest przyjęcie podejścia, zgodnie z którym obowiązek usunięcia i wymiany baterii nie powinien mieć zastosowania, gdy ciągłość zasilania jest niezbędna dla bezpieczeństwa użytkownika i urządzenia albo dla integralności danych, jak również wtedy, gdy wymóg ten miałby istotnie negatywny wpływ na wagę, wymiary lub konstrukcję produktu, prowadząc do pogorszenia jego wydajności, bezpieczeństwa lub trwałości.

Rekomendujemy wprowadzenie następującej zmiany do art. 11 ust. 3:

Zmiana do COM(2025) 981, art. 1 ust. (2a)

ust. (2a) otrzymuje brzmienie:

w art. 11 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Obowiązki określone w ust. 1 nie mają zastosowania, jeżeli:

a) ciągłość zasilania jest niezbędna, a trwałe połączenie między produktem a daną baterią przenośną jest wymagane w celu zapewnienia bezpieczeństwa użytkownika i urządzenia lub, w przypadku produktów, których główną funkcją jest gromadzenie i przekazywanie danych, ze względu na integralność danych; lub

b) wymóg usunięcia i wymiany baterii będzie miał negatywny wpływ na wagę, wymiary lub format urządzenia, powodując pogorszenie jego wydajności, bezpieczeństwa lub trwałości..”

Chcemy podkreślić, że nie jest to postulat osłabienia celów środowiskowych. Przeciwnie, chodzi o takie kształtowanie przepisów, aby uwzględniały one realny bilans środowiskowy danego rozwiązania, w tym trwałość produktu, jego żywotność, bezpieczeństwo, efektywność materiałową oraz ryzyko przedwczesnej wymiany całego urządzenia. Permanentne, wąsko wykrojone wyłączenie jest jedyną drogą, która zapewni realizację celów środowiskowych, ochronę bezpieczeństwa konsumentów oraz umocnienie rodzącej się pozycji lidera Europy w dziedzinie wzornictwa i tej technologii nowej generacji.

Jednocześnie proponujemy, aby Polska oraz Ministerstwo Klimatu i Środowiska odegrały aktywną rolę w promowaniu tematów istotnych z punktu widzenia rozwoju Polskiego sektora cyfrowego w toku dalszych prac unijnych oraz na szerszym forum międzynarodowym. Polska może stać się rzecznikiem rozwiązań, które lepiej uwzględniają specyfikę nowoczesnej gospodarki cyfrowej w politykach środowiskowych, a zarazem wzmacniają konkurencyjność europejskiego przemysłu, rozwój innowacji i zdolność do skalowania nowych technologii na rynku wspólnotowym.

2. Upoważniony przedstawiciel spoza UE

Związek Cyfrowa Polska z zadowoleniem przyjmuje propozycję zawartą w **Art. 1 projektu Environmental Omnibus**, która zakłada zawieszenie do 1 stycznia 2035 r. stosowania przepisów dotyczących obowiązkowego wyznaczania upoważnionego przedstawiciela dla producentów z UE w ramach **Art. 22a ust. 3 Dyrektywy 2008/98/WE** (w sprawie odpadów), **Art. 17 ust. 2 Dyrektywy 2012/19/UE** (w sprawie ZSEE), **Art. 8 ust. 7 Dyrektywy (UE) 2019/904** (w sprawie produktów z tworzyw sztucznych).

Uważamy to za istotny krok w stronę racjonalizacji obowiązków administracyjnych i odciążenia europejskich przedsiębiorców.

Zagrożenie fragmentacją rynku i „free-ridingem”

Jednocześnie wyrażamy jednak poważne zaniepokojenie zaproponowanym mechanizmem w odniesieniu do producentów spoza Unii Europejskiej. Obecne brzmienie projektu pozostawia państwom członkowskim swobodę decydowania o tym, czy wymóg powołania upoważnionego przedstawiciela przez podmioty z krajów trzecich będzie obligatoryjny.

W ocenie Związku takie podejście jest wysoce ryzykowne z dwóch powodów:

1. **Brak równych zasad gry (*level playing field*):** Umożliwienie producentom spoza UE uniknięcia obowiązku posiadania przedstawiciela prawnego na terenie państwa członkowskiego ułatwia im tzw. *free-riding*. Podmioty te mogą de facto omijać koszty związane z systemami Rozszerzonej Odpowiedzialności Producenta (ROP) – szczególnie w krytycznym obszarze odpadów tekstylnych (zgodnie z **załącznikiem IVc do Dyrektywy 2008/98/WE**) – co stawia unijnych producentów w rażąco niekorzystnej sytuacji konkurencyjnej.

2. **Fragmentacja legislacyjna:** Pozostawienie tej kwestii do decyzji poszczególnych stolic doprowadzi do powstania niespójnych wymogów na Jednolitym Rynku. Skutkiem będzie chaos kompetencyjny i trudności w egzekwowaniu odpowiedzialności za odpady od podmiotów spoza UE, które wprowadzają produkty na rynek wspólnotowy.

Rekomendacje

Postulujemy o wprowadzenie jednolitych i obligatoryjnych zasad dotyczących wyznaczania upoważnionego przedstawiciela dla wszystkich producentów spoza terytorium UE. Tylko zharmonizowane podejście na poziomie całej Unii zapewni pełną identyfikowalność produktów, skuteczne egzekwowanie obowiązków środowiskowych oraz zapobiegnie nieuczciwym praktykom rynkowym.

3. Kody QR dla baterii fabrycznie instalowanych w urządzeniach

Równoległe do prac nad Environmental Omnibus zwracamy uwagę na potrzebę doprecyzowania projektowanych przepisów wykonawczych do rozporządzenia (UE) 2023/1542 w zakresie wymogów dotyczących kodów QR. Projekt rozporządzenia wykonawczego przewiduje szerokie wykorzystanie kodów QR jako nośnika informacji o bateriach, w tym w odniesieniu do baterii guzikowych oraz baterii wbudowanych w produkty, które nie są natychmiast widoczne dla użytkownika. W przypadku baterii guzikowych informacje mają być zamieszczane na opakowaniu lub w dokumencie towarzyszącym, a w przypadku dokumentu towarzyszącego również poprzez kod QR na opakowaniu. Z kolei dla baterii zainstalowanych w produktach, które nie są od razu widoczne, projekt zakłada przekazywanie informacji przez kod QR na baterii oraz w dokumentacji towarzyszącej produktowi, przy czym kod QR ma priorytet przy ograniczonej powierzchni oznaczeniowej.

Z perspektywy sektora ICT rozwiązanie to wymaga wyraźnego doprecyzowania w odniesieniu do przenośnych baterii ogólnego zastosowania fabrycznie instalowanych w urządzeniach, w szczególności baterii guzikowych stosowanych w notebookach, serwerach i innych urządzeniach dla funkcji pomocniczych, takich jak podtrzymanie zegara czasu rzeczywistego, czyli RTC. W takich przypadkach bateria stanowi jeden z wielu komponentów urządzenia głównego, a nie samodzielny produkt funkcjonujący odrębnie na rynku. Jednocześnie zakres informacji, które zgodnie z załącznikami do projektu mają być przypisane do etykiety baterii, jest bardzo szeroki i obejmuje m.in. identyfikację baterii, miejsce i datę produkcji, masę, skład elektrochemiczny, informacje o substancjach niebezpiecznych oraz o surowcach krytycznych.

W praktyce oznacza to, że każda zmiana dostawcy równoważnej baterii guzikowej, a także każda wymiana serwisowa na część równoważną pochodzącą od innego producenta, może rodzić konieczność aktualizacji kodu QR albo dokumentacji powiązanej z urządzeniem głównym.

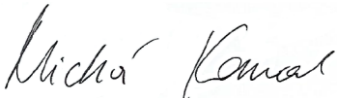
Taki model ogranicza elastyczność łańcucha dostaw, komplikuje procesy serwisowe i generuje nieproporcjonalne koszty zgodności, mimo że z punktu widzenia użytkownika końcowego bateria tego rodzaju jest jedynie pomocniczym komponentem urządzenia.

W naszej ocenie bardziej proporcjonalnym rozwiązaniem byłoby wyłączenie obowiązku umieszczania kodu QR lub innych oznaczeń bateryjnych na urządzeniu głównym, jego opakowaniu lub dokumentacji towarzyszącej w odniesieniu do przenośnych baterii ogólnego zastosowania fabrycznie zainstalowanych w sprzęcie, zwłaszcza baterii guzikowych. Wystarczające powinno być zapewnienie dostępu do wymaganych informacji w dokumentacji technicznej producenta, w formie elektronicznej albo na żądanie użytkownika lub właściwych organów. Takie rozwiązanie zachowałoby cele informacyjne i nadzorcze regulacji, a jednocześnie nie prowadziłoby do nadmiernych kosztów oraz usztywnienia procesów produkcyjnych i serwisowych.

Jako Związek Cyfrowa Polska deklarujemy gotowość do dalszego dialogu z Ministerstwem oraz do przedstawienia bardziej szczegółowych propozycji legislacyjnych i przykładów praktycznych skutków obecnych regulacji dla przedsiębiorstw sektora cyfrowego. Będziemy również wdzięczni za możliwość spotkania roboczego poświęconego tej tematyce.

Z poważaniem

Michał Kanownik

**Prezes Zarządu
Związek Cyfrowa Polska**

